

Zeilervaringen met een Wanderer 34

Als God in Denemarken

Het is half juni 2008 en mijn vrouw Wytske en ik zijn al meer dan zes weken met de *Tamalone* onderweg. Hiervoor hebben we anderhalf seizoen op ons schip, een Wanderer-34, gewoond en dat is ons prima bevallen: comfortabel en gezellig, voor twee personen ingericht, is *Tamalone* eigenlijk ons tweede huis geworden. In 2007 waren we ook al op de Deense wateren; de kennismaking was voor ons een dusdanige openbaring dat we er in 2008 weer heen zijn gevaren. Om uiteindelijk weer hoofdzakelijk alleen rond Funen te scharrelen.

Zo leven wij momenteel: als God in Denemarken. Het is hier zo mooi: schitterende vergezichten op groene heuvels met daartussen het felle geel van koolzaadvelden. Tussen eilanden en eilandjes heel afwisselend vaarwater met een keur aan haventjes. Idyllische ankerplekken op kristalhelder water in prachtige fjorden en baaien. Ook het knisperende licht en de sprankelende kleuren blijven ons verbazen. Kennelijk typisch Scandi-

navisch. De Denen zelf komen op ons aanvankelijk wat saai over, maar de schilderachtige dorpjes met huizen in de prachtigste pasteltinten geven een heel andere indruk. En wat een rijkdom aan bloemen en schakeringen groen. We noteren slechts één nadeel: regelmatig blijkt het zwemwater een mijnenveld van kwallen. Hoewel, de temperatuur ligt ook ruim onder die van Noordzee en Nederlands binnenwater. Momenteel liggen

Uitzicht vanaf het eiland Åro

Tekst en foto's:

Frank van Hooydonk

Kijk voor meer informatie over de Wanderer 34 op www.nazeeuw.nl

we voor anker in een fjord, voor de verandering zonder kwallen. Ik verheug me al op morgenochtend als we de dag beginnen met zwemmen. Als die kwallen ten minste niet vannacht alsnog onze kant opkomen...

Scheepskeuze

Het ondernemen van een dergelijke verre reis lag voor ons eigenlijk helemaal niet zo voor de hand. Weliswaar zijn we sinds mijn pen-

Drooggevallen op het Duitse Wad

sionering elk jaar al maandenlang met onze zeilboot onderweg. Eerst met onze Norfolk Smuggler, een Engelse gaffelkotter, nu dus met onze Wanderer-34, een stalen, kottergetuigde rondspant met midzwaard. Eigenlijk een hedendaagse platbodem met traditionele lijnen. Toch zijn we bepaald geen uitgesproken zeezeilers. Na het lezen van diverse spannende reisverslagen in de watersportbladen, stond een meerdaagse tocht door de Duitse Bocht ons absoluut niet aan. Het was dus geen voor de hand liggend alternatief voor het ons zo vertrouwde zwalken over de Nederlandse binnenwateren en Waddenzee.

Dat het er toch van gekomen is, heeft alles te maken met de mogelijkheden van ons nieuwe schip. De Wanderer-34 is niet alleen een degelijk, comfortabel zeiljacht waarin je je ook onder minder gunstige weersomstandigheden op ruim water veilig voelt, maar vooral dankzij de geringe diepgang bij opgetrokken midzwaard, ook een schip dat zich thuis voelt op ondiepe wateren.

Zoals op de Duitse Wadden. Want die hebben we eerst uitgebreid verkend vóór dat we ons bij Wangerooge op zee waagden voor de oversteek van het laatste stuk Duitse Bocht naar de Elbe. Maar geringe diepgang, en vooral een onderwaterschip zonder uitsteeksels, heeft ook een groot voordeel bij het ankeren: je kunt vrijwel altijd dicht onder de kust gaan

liggen zonder dat je bang hoeft te zijn dat je 's nachts bij draaiende wind met kwetsbare onderdelen als kiel of roer aan de grond komt.

Zeven weken onderweg

We zijn ongeveer zeven weken geleden uit de winterstalling in Spakenburg vertrokken. Na een rustige en mooie tocht over de Randmeren, Ketelmeer en IJsselmeer zijn we via de Prinses Margrietsluizen bij Lemmer Friesland binnen gevaren. Want het was wel duidelijk dat de weergoden ons niet gunstig gezind waren voor een zeiltocht buitenom: te harde wind om over zee of zelfs via het oostelijk wad richting Eems te varen. Dan maar binnen-

Jachthaven van Greetsiel

door. Een hele reis en ook nog hoofdzakelijk op de motor. Via Leeuwarden, Dokkumer Ee, Lauwersmeer en dwars door de bootvriendelijke stad Groningen naar Delfzijl. Ondanks het voorspelde, onstuimige weer tijdens dit stukje van de tocht, hebben we volop genoten van het prachtige, afwisselende decor dat de noordelijke Nederlandse provincies bieden. Vanuit Delfzijl zijn we via Eems en Osterems naar Greetsiel gevaren, ons eerste "buitenland" op eigen kiel. Greetsiel is beslist de moeite waard: een authentiek ogend vissersplaatsje, compleet met een 's avonds in het dorp afgemeerde vissersvloot. Een vissersvloot van schepen die qua afmetingen en uitstraling nog wel past in het decor van de Waddenzee, in tegenstelling tot wat je op Nederlandse vaarwateren tegenkomt. Bovendien ligt Greetsiel in een prachtige omgeving, waar je schitterende tochtjes op je (vouw)fiets kunt maken.

Vervolgens zijn we via Norderney over de wantijen naar Spiekeroog gezeild; hier dwong een zomerstorm ons drie dagen te blijven liggen, maar dat was bepaald geen straf. Het auto-loze eiland doet wat aan Schiermonnikoog denken en nodigt uit tot wandelen en fietsen. De tocht door de Duitse Bocht en over de Elbe naar de ingang van het Noord-Oostzeekanaal viel ons uiteindelijk erg mee. Maar er stond dan ook weinig wind; zelfs te weinig om zeilend voldoende snelheid te maken om vóór kentering van het tij in de sluis bij Brunsbüttel geschut te worden. Dan de motor maar bij, want we wilden wel zo snel mogelijk het Noord-Oostzeekanaal op, richting de Kielerfjord.

Dat kanaal betekent vervolgens wel een dag op de motor. Niet dat die tocht ons heeft verveeld, want er is voldoende te zien en te beleven. Aan de ene kant de indrukwekkende afmetingen van al die zeeschepen op een betrekkelijk smal kanaal. Met een diversiteit aan veerponten die beide oevers voor lokaal

Groot en klein op het Noord- Oostzeekanaal

verkeer verbinden, waarvan één pont zelfs aan kabels zweeft. En aan de andere kant vaar je 100 km lang door een prachtige, afwisselende natuur. De glooiende velden vormen een mooie voorbode van het landschap dat we later rond de Oostzee te zien krijgen.

Hoewel we een mooie en rustige heenreis achter de rug hebben, voelen we de spanning van ons af glijden als we eenmaal in de Kieler Bocht zijn en op het heldere water van de Oostzee varen: het grote genieten gaat nu pas echt beginnen!

Op de Oostzee

Na een rustig nachtje voor anker in de Schlei bij Maasholm gaat, nog ruim voor we bij Sønderborg de Alssund invaren, het Deense gastenvlaggetje in het want. We varen vervolgens door de geopende brug die het eiland Als met het vaste land verbindt. Die brug zal de enige Deense brug blijken te zijn, die voor ons moet draaien; op een paar andere plaatsen kruist het rail- en wegverkeer ons op grote hoogte. Daarna wordt het adembenemend mooi: de Alsfjord wordt omgeven door glooiende hellingen met slechts hier en daar bebouwing. Vanaf het water lijkt het wel één brok ongerepte natuur. Dat komt natuurlijk door de geringe bevolkingsdichtheid in Denemarken. Het is zaterdag en hier op het water is het betrekkelijk druk met zeilboten; later ervaren we dat het buiten het weekend in mei en juni juist erg rustig is op het Deense water. Dat was vorig jaar in de maand juli wel anders:

tijdens de vakantiepiek bleken de havens ook overvol te kunnen zijn. Omdat de Denen de gewoonte hebben om, na 's morgens vroeg te zijn vertrokken, al in het begin van de middag een haven op te zoeken, is het vaak moeilijk om tegen de avond een ligplaats te bemachtigen.

's Nachts hebben we in de Augustenborgfjord voor anker gelegen, een plek om stil van te worden. De volgende ochtend zijn we via het tweede stuk van de Alssund de Kleine Belt overgestoken om in de haven van Assens te overnachten. Assens ligt op Funen, het op één na grootste van de 450 Deense eilanden. Funen ligt centraal in Denemarken, tussen het vaste land en het eiland Seeland, waar Kopenhagen op ligt. Vooral aan de zuidkant van Funen tref je in de zomer een haast mediterrane sfeer aan van schilderachtige dorpjes en stadjes als Assens, Fåborg en Svendborg. Met een zonovergoten archipel van wonder-schone eilanden en eilandjes, de meeste bewoond, zoals Åro, Lyø en Bågø. Een waar zeil-

Het felle geel van koolzaadvelden

lerparadijs. Maar niet alleen deze zuidkant van Funen is interessant; een rondje om Funen is ook meer dan de moeite waard. Her en derschitterende ankerplekken, verbonden door prachtig zeilwater, zowel besloten als meer open, omgeven door ongerepte, oogstrelende natuur, met volop mogelijkheden voor het maken van fietstochten. Wat wil een mens nog meer?

Zeiltrim op de Tamalone

Vooral tijdens de langere dagtochten hebben we *Tamalone* goed kunnen testen. Onder alle omstandigheden houden we het gevoel dat we het schip goed in de hand hebben, ook met maar één paar handen in de kuip. Het schip blijkt ook heel vergevingsgezind. Wat af en toe heel prettig is, want ondanks meer dan vijfenveertig jaar zeilervaring blijf ik nog met regelmaat beginnersfouten te maken! En *Tamalone* zeilt perfect. Nadat de kluiver afgelopen winter door de zeilmaker onderhanden is genomen, is ook de storende trilling uit het onderlijk verdwenen.

Stap voor stap ben ik het trimmen van de zeilen verder aan het perfectioneren: ik heb nu ook definitief het nut van onderlijktrekker en cunninghamhole onderkend, en me voorgenomen om ook deze handelingen voor grootzeil vanuit de kuip bedienbaar te maken. Ik

Tamalone voor anker bij het eiland Bågø

Vakwerkhuis op Funen

Uitzicht op de Kleine Belt. Onder: Kerkje op het eiland Lyø

merk dat het aanbrengen van zulke relatief kleine verbeteringen mij veel plezier verschaffen. We worden nog eens echte zeilers! Op de wat langere rakken maken we ook onder zeil heel veel gebruik van de stuurautomaat, die, naar wens, een opgegeven kompascoers stuurt, ons naar een bepaald waypoint brengt, of een vooraf ingestelde hoek met de wind aanhoudt. Heel relaxed! Ook de plotter verschaft ons veel gemak; zo komen we moeiteloos, op qua diepgang moeilijk te bereiken plekjes. Ondanks mijn eerdere bedenkingen maakt de elektronica het zeilen toch wel tot een heel ontspannen en veilige aangelegenheid.

Ook met het elektrisch systeem aan boord zijn we heel gelukkig. Dankzij een enkel zonnematje op het kajuitdak, in combinatie met een relatief grote capaciteit in de serviceaccu's (2 x 180 Ah), hoeven we eigenlijk nooit aan de walstroom te liggen. Natuurlijk worden de accu's ook opgeladen als er af en toe op de motor gevaren wordt (de haven in en uit, voor anker en anker op en bij wegvallen van de wind), maar er zijn al met al toch heel wat stroomverbruikers aan boord. En daarbij kunnen we alle losse apparatuur zoals mobieltjes,

*Personenvervoer op het eiland Lyø
Onder: Vikingen hebben geen motor*

Ankerparadijs bij Dyvig

Rechts: Haventje van het eiland Åro

laptop, scheerapparaat, tandenborstel, iPod, stofzuiger e.d. aan het boordnet opladen. Ideaal, en heel prettig om zoveel mogelijk onafhankelijk van walvoorzieningen te kunnen zijn.

We hebben ons voorgenomen om volgend jaar weer deze kant op te varen. En zeker ook in dezelfde periode, want ook dit jaar blijkt het weer in het voorjaar stabiel. En we hebben dan alle ruimte: zowel op het water, op populaire ankerplaatsen, als in havens is het heel rustig, op de meeste plekjes zelfs gedurende de week-einden. Hoewel we nu al heel veel van Deense wateren rond Funen gezien hebben, staat ons verlanglijstje nog vol met nieuwe bestemmingen, in Denemarken en elders op de Oostzee. Bovendien zijn er tal van bekende plekjes waar we volgend jaar willen terugkeren!

Rechts: Pasteltinten in Æroskøbing

